Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
C serija

C/2024/6812

2024 11 29

# TARYBOS REKOMENDACIJA

## 2024 m. spalio 21 d.

## dėl Vokietijos ekonominės, biudžeto, užimtumo ir struktūrinės politikos

(C/2024/6812)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 121 straipsnio 2 dalį ir 148 straipsnio 4 dalį,

atsižvelgdama į 2024 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2024/1263 dėl veiksmingo ekonominės politikos koordinavimo ir daugiašalės biudžeto priežiūros, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1466/97 ([1]), ypač į jo 3 straipsnio 3 dalį,

atsižvelgdama į 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1176/2011 dėl makroekonominių disbalansų prevencijos ir naikinimo ([2]), ypač į jo 6 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos rekomendaciją,

atsižvelgdama į Europos Parlamento rezoliucijas,

atsižvelgdama į Europos Vadovų Tarybos išvadas,

atsižvelgdama į Užimtumo komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonomikos ir finansų komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Socialinės apsaugos komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonominės politikos komiteto nuomonę,

kadangi:

(1) 2021 m. vasario 19 d. įsigaliojo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/241 ([3]), kuriuo nustatyta Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (toliau – Priemonė). Pagal Priemonę valstybėms narėms teikiama finansinė parama reformoms ir investicijoms įgyvendinti, t. y. Sąjungos finansuojama fiskalinė paskata. Pagal Europos ekonominės politikos koordinavimo semestro prioritetus Priemone padedama užtikrinti ekonomikos bei socialinį atsigavimą ir įgyvendinti tvarias reformas ir investicijas, visų pirma reformas ir investicijas siekiant skatinti žaliąją ir skaitmeninę pertvarkas ir didinti valstybių narių ekonomikų atsparumą. Ja taip pat padedama stiprinti viešųjų finansų būklę ir skatinti augimą ir darbo vietų kūrimą vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiu, gerinti teritorinę sanglaudą Sąjungoje ir remti tolesnį Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimą;

(2) 2023 m. vasario 27 d. priimtu Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2023/435 ([4]) (toliau – „REPowerEU“) siekiama laipsniškai panaikinti Sąjungos priklausomybę nuo Rusijos iškastinio kuro importo. Tai padėtų užtikrinti Sąjungos energetinį saugumą ir įvairinti jos energijos tiekimo šaltinius, kartu didinant atsinaujinančiųjų energijos išteklių naudojimą, energijos kaupimo pajėgumus ir energijos vartojimo efektyvumą;

([1]) OL L, 2024/1263, 2024 4 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.
([2]) OL L 306, 2011 11 23, p. 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj.
([3]) 2021 m. vasario 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/241, kuriuo nustatoma ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (OL L 57, 2021 2 18, p. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).
([4]) 2023 m. vasario 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/435, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2021/241, kiek tai susiję su skyriais „REPowerEU“ ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planuose, ir iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1303/2013, (ES) 2021/1060 bei (ES) 2021/1755 ir Direktyva 2003/87/EB (OL L 63, 2023 2 28, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

(3) siekdama padėti priimti politikos sprendimus ir sudaryti pagrindines augimo didinimo sąlygas, 2023 m. kovo 16 d. Komisija paskelbė komunikatą „Ilgalaikis ES konkurencingumas. Perspektyvos po 2030 m.“. Komunikate išdėstyti devyni vieni kitus stiprinantys konkurencingumo veiksniai. Tarp tų veiksnių, kaip itin svarbūs politikos prioritetai reformų ir investicijų srityje siekiant įveikti dabartinius su našumu susijusius iššūkius ir didinti ilgalaikį Sąjungos ir jos valstybių narių konkurencingumą, yra prieiga prie privačiojo kapitalo, moksliniai tyrimai ir inovacijos, švietimas ir įgūdžiai, taip pat veikianti bendroji rinka. 2024 m. vasario 14 d. Komisija paskelbė komunikatą pavadinimu „2024 m. metinė bendrosios rinkos ir konkurencingumo ataskaita“. Tame komunikate išsamiai aptariami Europos bendrosios rinkos konkurenciniai pranašumai ir jai kylantys iššūkiai, analizuojant per metus įvykusius pokyčius, suskirstytus pagal nustatytus devynis konkurencingumo veiksnius;

(4) 2023 m. lapkričio 21 d. Komisija priėmė 2024 m. metinę tvaraus augimo apžvalgą, kuria pradedamas 2024 m. Europos ekonominės politikos koordinavimo semestras. 2024 m. kovo 22 d. Europos Vadovų Taryba pritarė 2024 m. metinėje tvaraus augimo apžvalgoje išdėstytiems prioritetams, grindžiamiems keturiais konkurencingo tvarumo aspektais. 2023 m. lapkričio 21 d. Komisija pagal Reglamentą (ES) Nr. 1176/2011 taip pat priėmė 2024 m. įspėjimo mechanizmo ataskaitą – joje Vokietija nurodyta kaip viena iš valstybių narių, kuriose gali būti susidaręs disbalansas arba gali kilti jo susidarymo rizika ir dėl kurių reikės parengti nuodugnią apžvalgą. Tą pačią dieną Komisija taip pat priėmė nuomonę dėl Vokietijos 2024 m. biudžeto plano projekto. Be to, Komisija priėmė rekomendaciją dėl Tarybos rekomendacijos dėl euro zonos ekonominės politikos ir pasiūlymą dėl 2024 m. bendros užimtumo ataskaitos, kurioje analizuojamas užimtumo politikos gairių ir Europos socialinių teisių ramsčio principų įgyvendinimas. Taryba Rekomendaciją dėl euro zonos ekonominės politikos ([5]) (toliau – 2024 m. rekomendacija dėl euro zonos) priėmė 2024 m. balandžio 12 d., o bendrą užimtumo ataskaitą – 2024 m. kovo 11 d.;

(5) 2024 m. balandžio 30 d. įsigaliojo naujoji Sąjungos ekonomikos valdymo sistema. Sistema apima naują Reglamentą (ES) 2024/1263 dėl veiksmingo ekonominės politikos koordinavimo ir daugiašalės biudžeto priežiūros, iš dalies pakeistą Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1467/97 ([6]) dėl perviršinio deficito procedūros įgyvendinimo paspartinimo ir paaiškinimo ir iš dalies pakeistą Tarybos direktyvą 2011/85/ES ([7]) dėl reikalavimų valstybių narių biudžeto sistemoms. Naujosios ekonomikos valdymo sistemos tikslai – skatinti patikimus ir tvarius viešuosius finansus, tvarų ir integracinį augimą bei atsparumą reformomis bei investicijomis ir užkirsti kelią perviršiniam valdžios sektoriaus deficitui. Naująja ekonomikos valdymo sistema taip pat skatinama nacionalinė atsakomybė ir daugiau dėmesio skiriama vidutinės trukmės laikotarpiui kartu su veiksmingesniu bei nuoseklesniu vykdymo užtikrinimu. Kiekviena valstybė narė turi pateikti Tarybai ir Komisijai nacionalinį vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą. Nacionaliniame vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniame struktūriniame plane išdėstomi valstybės narės fiskaliniai, reformų ir investicijų įsipareigojimai ir jis apima 4 arba 5 metų planavimo laikotarpį, priklausomai nuo įprastos nacionalinio teisėkūros ciklo trukmės. Nacionaliniame vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniame struktūriniame plane nustatytas grynųjų išlaidų ([8]) planas turi atitikti Reglamento (ES) 2024/1263 reikalavimus, įskaitant reikalavimus užtikrinti, kad valdžios sektoriaus bendroji skola būtų pradėta patikimai mažinti arba ir toliau būtų patikimai mažinama ne vėliau kaip iki koregavimo laikotarpio pabaigos arba kad ji išliktų apdairaus lygio, mažesnė nei 60 % bendrojo vidaus produkto (BVP), ir kad per vidutinės trukmės laikotarpį valdžios sektoriaus deficitas būtų sumažintas iki žemesnio už 3 % BVP pamatinę Sutarties vertę lygio ir (arba) toks išliktų. Jeigu valstybė narė įsipareigoja vykdyti atitinkamas reformas ir investicijas pagal Reglamente (ES) 2024/1263 nustatytus kriterijus, koregavimo laikotarpis gali būti pratęstas ne ilgiau kaip trejiems metams. Siekdama padėti tuos nacionalinius vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinius struktūrinius planus parengti, 2024 m. birželio 21 d. Komisija paskelbė gaires dėl informacijos, kurią valstybės narės turi pateikti savo nacionaliniuose vidutinės trukmės laikotarpio fiskaliniuose struktūriniuose planuose ir savo metinėse pažangos ataskaitose. Pagal Reglamento (ES) 2024/1263 5 ir 36 straipsnius Komisija perdavė valstybėms narėms, kai taikytina, orientacines trajektorijas ir techninę informaciją. Valstybės narės savo nacionalinius vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinius struktūrinius planus turi pateikti ne vėliau kaip 2024 m. rugsėjo 20 d., nebent konkreti valstybė narė ir Komisija susitaria šį terminą pratęsti pagrįstos trukmės laikotarpiui. Vadovaudamosi savo nacionalinėmis teisinėmis sistemomis valstybės narės gali savo vidutinės

([5]) 2024 m. balandžio 12 d. Tarybos rekomendacija dėl euro zonos ekonominės politikos (OL C, C/2024/2807, 2024 4 23, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/2807/oj).

([6]) 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1467/97 dėl perviršinio deficito procedūros įgyvendinimo paspartinimo ir paaiškinimo (OL L 209, 1997 8 2, p. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/oj).

([7]) 2011 m. lapkričio 8 d. Tarybos direktyva 2011/85/ES dėl reikalavimų valstybių narių biudžeto sistemoms (OL L 306, 2011 11 23, p. 41, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/85/oj).

([8]) Grynosios išlaidos, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2024/1263 2 straipsnio 2 punkte: grynosios išlaidos – valdžios sektoriaus išlaidos, atėmus i) palūkanų išlaidas; ii) diskrecines pajamų priemones; iii) Sąjungos programų išlaidas, kurios visiškai atitinka Sąjungos fondų pajamas; iv) nacionalines išlaidas bendram Sąjungos finansuojamų programų finansavimui; v) bedarbio pašalpų išlaidų ciklinius elementus ir vi) vienkartines bei kitas laikinąsias priemones.

trukmės laikotarpio planų projektus aptarti savo nacionaliniuose parlamentuose, gali paprašyti nepriklausomų fiskalinių institucijų pateikti nuomonę ir gali konsultuotis su socialiniais partneriais ir kitais nacionaliniais suinteresuotaisiais subjektais;

(6) 2024 m. Europos ekonominės politikos koordinavimo semestras toliau evoliucionuoja atsižvelgiant į Priemonės įgyvendinimą. Kad būtų įgyvendinti Europos semestro politikos prioritetai, vis dar itin svarbu visiškai įgyvendinti ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus, nes jie padeda veiksmingai spręsti visus per pastaruosius metus konkrečioms šalims pateiktose rekomendacijose nustatytus uždavinius arba didelę jų dalį. 2019, 2020, 2022 ir 2023 m. konkrečioms šalims skirtos rekomendacijos tebėra aktualios ir ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planams, kurie peržiūrėti, atnaujinti arba iš dalies pakeisti pagal Reglamento (ES) 2021/241 14, 18 ir 21 straipsnius;

(7) 2021 m. balandžio 28 d. Vokietija pagal Reglamento (ES) 2021/241 18 straipsnio 1 dalį Komisijai pateikė savo nacionalinį ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą. Pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnį Komisija, vadovaudamasi to reglamento V priede pateiktomis vertinimo gairėmis, įvertino ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano aktualumą, efektyvumą, veiksmingumą ir darną. 2021 m. liepos 13 d. Taryba priėmė Įgyvendinimo sprendimą dėl Vokietijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo ([9]); 2023 m. gruodžio 8 d. jis buvo iš dalies pakeistas vadovaujantis Reglamento (ES) 2021/241 18 straipsnio 2 dalimi, kad būtų atnaujintas negrąžintinos finansinės paramos didžiausias finansinis įnašas ([10]). Paramos dalių išmokėjimas priklauso nuo pagal Reglamento (ES) 2021/241 24 straipsnio 5 dalį Komisijos priimamo sprendimo, kad Vokietija patenkinamai pasiekė Tarybos įgyvendinimo sprendime nustatytas atitinkamas tarpines ir siektinas reikšmes. Kad būtų laikoma, jog tarpinės ir siektinos reikšmės pasiektos patenkinamai, ankstesniosios turi likti nepanaikintos;

(8) 2024 m. balandžio 17 d. Vokietija pateikė savo 2024 m. nacionalinę reformų programą ir 2024 m. balandžio 24 d. pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 1466/97 ([11]) 4 straipsnio 1 dalį – savo 2024 m. stabilumo programą. Pagal Reglamento (ES) 2021/241 27 straipsnį, 2024 m. nacionalinė reformų programa taip pat atspindi Vokietijos du kartus per metus teikiamas pažangos, padarytos įgyvendinant ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, ataskaitas;

(9) 2024 m. birželio 19 d. Komisija paskelbė 2024 m. ataskaitą dėl Vokietijos. Joje įvertinta pažanga, Vokietijos padaryta įgyvendinant atitinkamas 2019–2023 m. Tarybos priimtas jai skirtas rekomendacijas, ir apžvelgta, kaip ji įgyvendina ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą. Remiantis ta analize, šalies ataskaitoje nurodytos spragos, palyginti su tais uždaviniais, kurie ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane sprendžiami tik iš dalies arba nesprendžiami, taip pat nauji ir kylantys uždaviniai. Be to, joje įvertinta pažanga, Vokietijos padaryta įgyvendinant Europos socialinių teisių ramstį ir siekiant Sąjungos pagrindinių tikslų užimtumo, įgūdžių ir skurdo mažinimo srityse, taip pat pažanga siekiant Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslų;

(10) pagal Reglamento (ES) Nr. 1176/2011 5 straipsnį Komisija atliko nuodugnią Vokietijos apžvalgą. 2024 m. balandžio mėn. paskelbtos pagrindinės Komisijos tarnybų to reglamento tikslais atlikto Vokietijos makroekonominio pažeidžiamumo vertinimo išvados. 2024 m. birželio 19 d. Komisija padarė išvadą, kad Vokietijoje yra susidaręs makroekonominis disbalansas. Visų pirma Vokietija yra pažeidžiama dėl didelio einamosios sąskaitos pertekliaus. Šis pažeidžiamumas, nors per kelerius metus didelis einamosios sąskaitos perteklius šiek tiek ir sumažėjo, tebėra aktualus, nes pagrindinė silpnos vidaus paklausos ir vangių investicijų tarpvalstybinės svarbos problema išlieka, o politikos atsakas buvo ribotas. Dėl mažesnių energijos kainų, silpnos vidaus paklausos ir vangios pasaulio prekybos einamosios sąskaitos perteklius 2023 m. vėl pakilo ir pasiekė 5,9 % BVP, palyginti su 4,2 % BVP 2022 m. Prognozuojama, kad šiais ir kitais metais jis bus šiek tiek didesnis, tačiau išliks gerokai mažesnis už prieš pandemiją buvusį lygį. Atsižvelgiant į Vokietijos ekonomikos dydį ir jos prekybos integraciją euro zonoje, tai turi tarpvalstybinės svarbos. Dėl mažėjančių būsto kainų labai sumažėjo būsto kainų pervertinimo mastas ir poveikis finansų sistemai iki šiol buvo nedidelis, tačiau komercinės paskirties nekilnojamąjį turtą toliau reikia stebėti. Mažėjančios investicijos į būstą artimiausioje ateityje galėtų vėl sukelti kainų spaudimą ir jo sąlygojamą pervertinimo riziką. Ateityje numatomas nedidelis išlaidų konkurencingumo sumažėjimas, o namų ūkiai pradeda atgauti dalį prarastos perkamosios galios, nes, kaip prognozuojama, darbo užmokestis realiąja verte augs. Privačiųjų investicijų atsigavimas užtrunka ir Komisija numato, kad fiskalinis konsolidavimas turės įtakos vidaus paklausai, o tai gali

([9]) Dok. ST 10158/21 INIT; ST 10158/21 ADD 1.

([10]) 2023 m. gruodžio 8 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas, kuriuo iš dalies keičiamas 2021 m. liepos 13 d. Įgyvendinimo sprendimas dėl Vokietijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo (dok. ST 15572/23 INIT).

([11]) 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo (OL L 209, 1997 8 2, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1466/oj).

paveikti viešąsias investicijas. Bendras pagrindinis pažeidžiamumas, susijęs su dideliu santaupų ir investicijų skirtumu, iš esmės nepasikeitė: bėgant metams investicijų poreikiai, daugiausia susiję su regionų lygmens viešosiomis investicijomis ir apskritai įmonių investicijomis, kurios ateityje skatintų ekonomikos augimą, didėjo. Nors vyriausybė ėmėsi tam tikrų veiksmų investicijoms remti ir į Vokietijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą įtraukta svarbių priemonių investicijoms skatinti, politikos atsako dydis iki šiol nelėmė didelės pažangos ir nebuvo pakankamas bendram didesnių privačiųjų ir viešųjų investicijų uždaviniui įveikti;

(11) remiantis Eurostato patvirtintais duomenimis, Vokietijos valdžios sektoriaus deficitas nuo 2022 m. liko nepakitęs ir 2023 m. sudarė 2,5 % BVP, o valdžios sektoriaus skola sumažėjo nuo 66,1 % BVP 2022 m. pabaigoje iki 63,6 % 2023 m. pabaigoje;

(12) 2022 m. liepos 12 d. Taryba rekomendavo ([12]) Vokietijai imtis veiksmų siekiant 2023 m. užtikrinti, kad nacionalinėmis lėšomis finansuojamų pirminių einamųjų išlaidų augimas atitiktų bendrą neutralios fiskalinės politikos kryptį ([13]), atsižvelgiant į tolesnę laikiną ir tikslinę paramą namų ūkiams ir įmonėms, kurie labiausiai pažeidžiami dėl energijos kainų šuolių, ir iš Ukrainos bėgantiems žmonėms. Vokietijai rekomenduota būti pasirengusiai einamąsias išlaidas pritaikyti prie kintančios situacijos. Vokietijai taip pat rekomenduota didinti viešąsias investicijas į žaliąją ir skaitmeninę pertvarkas, taip pat į energetinį saugumą atsižvelgiant į iniciatyvą „REPowerEU“, be kita ko, naudojantis Priemonės ir kitų Sąjungos fondų lėšomis. Remiantis Komisijos įverčiais, 2023 m. fiskalinės politikos kryptis ([14]) buvo stabdomoji ir toks stabdomasis poveikis sudarė 0,3 % BVP. Nacionalinėmis lėšomis finansuojamų pirminių einamųjų išlaidų (atėmus diskrecines pajamų priemones) augimo poveikis fiskalinės politikos krypčiai 2023 m. buvo stabdomasis ir sudarė 0,5 % BVP – tai atitiko 2022 m. liepos 12 d. Tarybos rekomendaciją. Išlaidos, finansuojamos Priemonės dotacijomis ir kitų Sąjungos fondų lėšomis, 2023 m. sudarė 0,2 % BVP. Nacionalinėmis lėšomis finansuojamos investicijos 2023 m. sudarė 2,6 % BVP, t. y. nuo 2022 m. per metus padidėjo 0,1 procentinio punkto. Vokietija finansavo papildomas investicijas pasinaudodama Priemonės ir kitų Sąjungos fondų lėšomis. Vokietija finansavo viešąsias investicijas į žaliąją ir skaitmeninę pertvarką ir į energetinį saugumą, pvz., pastatų energinę renovaciją, elektromobilių įkrovimo infrastruktūros gerinimą ir mokyklų parengimą skaitmeniniam amžiui. Tos viešosios investicijos iš dalies finansuojamos Priemonės ir kitų Sąjungos fondų lėšomis;

(13) 2024 m. stabilumo programoje pagal makroekonominį scenarijų, kuriuo grindžiamos biudžeto projekcijos, numatoma, kad realusis BVP augs 0,2 % 2024 m. ir 1,0 % 2025 m. Numatoma, kad valdžios sektoriaus deficitas sumažės iki 1¾ % BVP 2024 m. ir 1 % BVP 2025 m., o valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP iki 2024 m. pabaigos turėtų padidėti iki 64 %, o vėliau iki 2025 m. pabaigos sumažėti iki 63¼ %. Numatoma, kad po 2025 m. valdžios sektoriaus deficitas padidės iki 1¼ % BVP 2026 m. ir iki 1½ % BVP 2027 m., o vėliau 2028 m. sumažės iki 1 %. Taigi planuojama, kad valdžios sektoriaus balansas programos laikotarpiu išliks mažesnis negu Sutartyje nustatyta 3 % BVP deficito pamatinė vertė. Numatoma, kad po 2025 m. valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP savo ruožtu laipsniškai mažės iki 63¼ % 2026 m., 63 % 2027 m. ir 62 % 2028 m.;

(14) Komisijos 2024 m. pavasario prognozėje numatoma, kad realusis BVP išaugs 0,1 % 2024 m. ir 1,0 % 2025 m., o infliacija pagal suderintą vartojimo kainų indeksą (SVKI) bus 2,4 % 2024 m. ir 2,0 % 2025 m.;

(15) Komisijos 2024 m. pavasario prognozėje numatoma, kad 2024 m. valdžios sektoriaus deficitas sudarys 1,6 % BVP, o valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP iki 2024 m. pabaigos turėtų sumažėti iki 62,9 %. Deficito sumažėjimas 2024 m. daugiausia atspindi laipsniška su energija susijusių neatidėliotinų paramos priemonių panaikinimą, kuris turės panašų poveikį skolos santykiui su BVP. Remiantis Komisijos įverčiais, 2024 m. fiskalinės politikos kryptis bus stabdomoji ir toks stabdomasis poveikis sudarys 0,8 % BVP 2024 m.;

([12]) 2022 m. liepos 12 d. Tarybos rekomendacija dėl 2022 m. Vokietijos nacionalinės reformų programos su Tarybos nuomone dėl 2022 m. Vokietijos stabilumo programos (OL C 334, 2022 9 1, p. 35).

([13]) Pagal Komisijos 2024 m. pavasario prognozę, remiantis 10 metų realiu potencialaus augimo vidurkiu ir 2023 m. BVP defliatoriumi, numatoma, kad 2023 m. Vokietijos vidutinės trukmės laikotarpio potencialios gamybos apimties augimas, naudojamas fiskalinės politikos krypčiai įvertinti, nominaliąja verte bus 7,5 %.

([14]) Fiskalinės politikos kryptis apibrėžiama kaip pagrindinės valdžios sektoriaus biudžeto būklės metinio pokyčio matas. Ja siekiama įvertinti ekonominę paskatą, kurią lemia tiek nacionalinėmis, tiek Sąjungos biudžeto lėšomis finansuojama fiskalinė politika. Fiskalinės politikos kryptis vertinama kaip i) vidutinės trukmės laikotarpio potencialaus augimo ir ii) pirminių išlaidų, atėmus diskrecines pajamų priemones (ir neįskaitant su COVID-19 krize susijusių laikinų neatidėliotinų priemonių), bet įskaitant išlaidas, finansuojamas teikiant negrąžintiną paramą (dotacijas) iš Priemonės lėšų ir kitų Sąjungos fondų, pokyčio skirtumas.

(16) pagal Komisijos 2024 m. pavasario prognozę, Priemonės negrąžintina parama (dotacijomis) 2024 m., tikėtina, bus finansuojamos išlaidos, sudarančios 0,1 % BVP (pastarasis dydis nepakito nuo 2023 m.). Išlaidas finansuojant Priemonės dotacijomis atsiras galimybių vykdyti aukštos kokybės investicijas ir našumą skatinančias reformas be tiesioginio poveikio Vokietijos valdžios sektoriaus balansui ir skolai;

(17) 2023 m. liepos 14 d. Taryba rekomendavo ([15]), kad Vokietija užtikrintų apdairią fiskalinę politiką, visų pirma ribodama nacionalinėmis lėšomis finansuojamų grynųjų pirminių išlaidų ([16]) nominalų padidėjimą 2024 m., kad jis neviršytų 2,5 %. Valstybės narės paragintos, vykdant savo 2023 m. biudžetus ir rengiant savo 2024 m. biudžeto planų projektus, atsižvelgti į tai, kad Komisija, remdamasi 2023 m. galutiniais duomenimis, Tarybai pasiūlys pradėti deficito kriterijumi grindžiamas perviršinio deficito procedūras. Komisijos 2024 m. pavasario prognozėje numatoma, kad Vokietijos nacionalinėmis lėšomis finansuojamos grynosios pirminės išlaidos 2024 m. padidės 2,6 %, t. y. jų augimas viršys rekomenduojamą didžiausią prieaugį. Tačiau į Komisijos 2024 m. pavasario prognozę įtrauktam 2024 m. numatomam grynųjų išlaidų prieaugiui poveikį daro 2023 m. atliktas viešojo transporto subjektų perklasifikavimas į valdžios sektoriaus subjektus ([17]), dėl kurio susidarė laiko eilutės lūžis. Jei į to perklasifikavimo poveikį nebūtų atsižvelgiama, būtų numatoma, kad nacionalinėmis lėšomis finansuojamos grynosios pirminės išlaidos 2024 m. padidės 2,4 %, t. y. jų augimas neviršytų rekomenduojamo didžiausio prieaugio. Tai atitinka Tarybos rekomendaciją;

(18) be to, Taryba rekomendavo, kad Vokietija imtųsi veiksmų kaip galima greičiau 2023 ir 2024 m. laipsniškai panaikinti galiojančias neatidėliotinas energijos paramos priemones, o su tuo susijusias sutaupytas lėšas panaudoti valdžios sektoriaus deficitui mažinti. Taryba taip pat rekomendavo, kad jei dėl vėl padidėjusių energijos kainų reikėtų imtis naujų paramos priemonių arba toliau taikyti esamas paramos priemones, Vokietija turėtų užtikrinti, kad tokiomis paramos priemonėmis būtų siekiama apsaugoti pažeidžiamus namų ūkius ir įmones, kad jos būtų fiskaliniu požiūriu prieinamos ir išlaikytų paskatas taupyti energiją. Komisijos 2024 m. pavasario prognozėje įvertinta, kad neatidėliotinų energijos paramos priemonių grynosios biudžeto išlaidos ([18]) 2023 m. sudarys 1,2 % BVP, ir numatoma, kad 2024 m. jos sudarys 0,1 %, o 2025 m. – 0,0 % BVP. Konkrečiai daroma prielaida, kad 2024 m. liks galioti sumažintas pridėtinės vertės mokesčio tarifas dujoms, nors poveikis bus nedidelis. Jei su tuo susijusios sutaupytos lėšos būtų naudojamos valdžios sektoriaus deficitui mažinti, kaip rekomendavo Taryba, šios projekcijos reikštų, kad 2024 m. fiskalinis koregavimas sudarys 1,1 % BVP, o nacionalinėmis lėšomis finansuojamos grynosios pirminės išlaidos ([19]) fiskalinės politikos krypčiai tais metais turės stabdomąjį 0,8 % BVP poveikį. Neatidėliotinos energijos paramos priemonės buvo laipsniškai panaikintos 2023 ir 2024 m. Tai atitinka Tarybos rekomendaciją. Tačiau nenumatoma visų su tuo susijusių sutaupytų lėšų panaudoti valdžios sektoriaus deficitui mažinti. Esama rizikos, kad tai neatitiks Tarybos rekomendacijos;

(19) be to, Taryba taip pat rekomendavo, kad Vokietija išlaikytų nacionalinėmis lėšomis finansuojamas viešąsias investicijas ir užtikrintų veiksmingą dotacijų pagal Priemonę ir kitų Sąjungos fondų lėšų įsisavinimą, visų pirma siekdama skatinti žaliąją ir skaitmeninę pertvarkas. Komisijos 2024 m. pavasario prognozėje numatoma, kad 2024 m. nacionalinėmis lėšomis finansuojamos viešosios investicijos padidės iki 2,7 % BVP nuo 2,6 % BVP 2023 m. Tai atitinka Tarybos rekomendaciją; Iš Sąjungos fondų gautomis pajamomis, įskaitant Priemonės dotacijas, finansuojamos viešosios išlaidos 2024 m. savo ruožtu turėtų išlikti nepakitusios – 0,2 % BVP;

(20) remiantis iki galutinio prognozės parengimo termino turėta informacija apie politikos priemones ir darant prielaidą, kad politika nesikeis, Komisijos 2024 m. pavasario prognozėje numatoma, kad 2025 m. valdžios sektoriaus deficitas sudarys 1,2 % BVP. Valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP iki 2025 m. pabaigos turėtų sumažėti iki 62,2 %. Deficito ir skolos santykio su BVP sumažėjimas 2025 m. daugiausia atspindi numatomą BVP augimo atsigavimą;

([15]) 2023 m. liepos 14 d. Tarybos rekomendacija dėl Vokietijos 2023 m. nacionalinės reformų programos su Tarybos nuomone dėl 2023 m. Vokietijos stabilumo programos (OL C 312, 2023 9 1, p. 38).

([16]) Grynosios pirminės išlaidos apibrėžiamos kaip nacionalinėmis lėšomis finansuojamos išlaidos, atėmus i) diskrecines pajamų priemones; ii) palūkanų išlaidas; iii) ciklines nedarbo išlaidas ir iv) vienkartines ir kitas laikinąsias priemones.

([17]) To perklasifikavimo poveikį atspindi išlaidų augimo rodiklis, tačiau dėl panašaus pajamų padidėjimo valdžios sektoriaus deficitui daromas nedidelis poveikis.

([18]) Šis skaičius rodo metines tų priemonių biudžeto išlaidas, įskaitant pajamas ir išlaidas, ir, kai taikytina, atmetus pajamas iš mokesčių, taikomų nenumatytam energijos tiekėjų pelnui.

([19]) Šis poveikis vertinamas kaip valdžios sektoriaus pirminių išlaidų, atėmus i) papildomą diskrecinių pajamų priemonių poveikį biudžetui; ii) vienkartines ir iii) ciklines nedarbo išlaidas; iv) Priemonės negrąžintina parama (dotacijomis) ir kitų Sąjungos fondų lėšomis finansuojamas išlaidas, pokytis, palyginti su vidutinio laikotarpio (10 metų) vidutiniu potencialiu nominaliojo BVP prieaugiu, išreikštas kaip santykis su nominaliuoju BVP.

(21) nors pastaraisiais metais šiek tiek padidėjusios kaip BVP procentinė dalis, viešosios investicijos neatitiko investicijų į infrastruktūrą, švietimą, mokymą ir žaliąją bei skaitmeninę pertvarką poreikių. Praeitais metais federalinio lygmens investicijos nukrito iki turto nusidėvėjimo nesiekiančio lygio, o grynosios savivaldybių lygmens investicijos pastaruosius du dešimtmečius buvo neigiamos, todėl apskritai kapitalo fondas sumažėjo. Vis dar yra kliūčių investicijoms. 2023 m. privačiosios investicijos vis dar nesiekė prieš pandemiją buvusio lygio. Konkrečiai, privačiųjų investicijų įgyvendinimo administracinė našta tebėra didelė, visų pirma dėl didelio reikalaujamų dokumentų ir licencijų kiekio, taip pat dėl nepakankamos skaitmenizacijos. Plėsti gamybos ir inovacijų pajėgumus, ypač energetikos ir statybos sektoriuose, trukdo griežti reguliavimo standartai, reglamentavimo skirtumai tarp atskirų regionų ir ilgai trunkančios leidimų išdavimo procedūros. Nors 2023 m. užbaigtų būstų skaičius buvo toks pat kaip ankstesniais metais, investicijos į gyvenamuosius pastatus pastaruosius trejus metus mažėjo, nepaisant būsto trūkumo. Alternatyvių finansavimo, visų pirma skirto veiklai plėsti, formų yra nedaug. Mažųjų ir vidutinių įmonių (MVĮ) išlaidos moksliniams tyrimams ir plėtrai tebėra nedidelės, o technologijų sklaida yra ribota;

(22) dėl senėjimo mažėja darbingo amžiaus gyventojų skaičius, taigi didėja išlaikomo amžiaus pagyvenusių žmonių koeficientas. Todėl numatoma, kad bendros pensijų išlaidos didės. Dėl to atsiranda didelis finansavimo poreikis. Bėgant metams vis didesnė pensijų išlaidų dalis buvo finansuojama federalinėmis subsidijomis. Nuo 2020 m. tai sudarė daugiau kaip 100 mlrd. EUR per metus, t. y. apie 23 % visų federalinių išlaidų. Jei politika nesikeis, ta dalis turėtų toliau didėti – tai atsilieps produktyvių išlaidų apimčiai. Vis dar nepakankamai naudojamasi profesinėmis pensijomis ir privačiomis kaupiamųjų pensijų sistemomis. Nepaisant pastangų didinti profesinių (antrosios pakopos) pensijų kaupimo mastą, jų aprėptis tebėra apie 54 %. Planuojamas kapitalo kaupimas pagal priemonę „Generationenkapital“, kuria teisės aktais nustatytoje pensijų sistemoje pridedamas kaupiamasis elementas, bus finansuojamas iš valdžios sektoriaus skolos, todėl jo galimybės padidinti pensijų sistemos tvarumą ribotos. Nors 55–64 m. darbuotojų užimtumo lygis yra vienas aukščiausių Sąjungoje, faktinio pensinio amžiaus didėjimas pastaraisiais metais šiek tiek sulėtėjo, o 65 metų amžiaus ir vyresnių asmenų grupės užimtumas atsilieka nuo valstybių narių, kuriose užimtumo lygis aukščiausias. Taip yra ir dėl ankstyvo išėjimo į pensiją galimybių, dėl kurių dar labiau didėja spaudimas pensijų sistemos tvarumui;

(23) siekiant įtraukesnio ir tvaresnio augimo, taip pat didesnio konkurencingumo, labai svarbus yra optimalus mokesčių derinys. Vokietijos darbuotojų mokesčių pleištas yra antras pagal dydį Sąjungoje. Dideli mokesčiai kartu su išmokų taisyklėmis mažina paskatas didinti dirbtų valandų skaičių, visų pirma mažą darbo užmokestį gaunantiems ir antriesiems šeimoje uždirbantiems asmenims, kurie dažnai būna moterys, kaip rodo ir labai didelė ne visą darbo dieną dirbančių užimtų moterų dalis. Tai daro neigiamą poveikį darbo jėgos pasiūlai ir didina esamą darbo jėgos trūkumą. Be to, Vokietijos aplinkosaugos mokesčių dalis yra mažesnė už Sąjungos vidurkį ir mažėja. Tačiau Vokietijoje taikomas vienas didžiausių Sąjungoje pelno mokesčio tarifų, įskaitant vietos verslo mokestį (vok. *Gewerbesteuer*). Jų derinys sudaro sudėtingą ir neskaidrią mokesčių sistemą. Ekonomiškai efektyvūs investavimo paskatų didinimo būdai – pastarojo meto iniciatyvos peržiūrėti nusidėvėjimo taisykles ir mokslinių tyrimų ir plėtros mokesčių kreditų patobulinimai. Kartu būtų galima supaprastinti įmonių apmokestinimo sistemą sumažinant galimybes taikyti lengvatas;

(24) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies b punktą ir to reglamento V priedo 2.2 kriterijų, į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą įtraukta daug viena kitą papildančių reformų ir investicijų, kurios turi būti įgyvendintos ne vėliau kaip 2026 m. Tos reformos ir investicijos turėtų padėti veiksmingai spręsti visus atitinkamose šaliai skirtose rekomendacijose nustatytus uždavinius arba didelę jų dalį. Kad būtų padidintas Vokietijos ilgalaikis konkurencingumas vykdant žaliąją ir skaitmeninę pertvarkas, kartu užtikrinant socialinį teisingumą, per šį trumpą laikotarpį labai svarbu sparčiai vykdyti veiksmingą ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano, įskaitant skyrių „REPowerEU“, kai pastarasis bus priimtas, įgyvendinimą. Siekiant iki 2026 m. rugpjūčio mėn. įvykdyti ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įsipareigojimus, labai svarbu, kad Vokietija gerokai sparčiau įgyvendintų reformas ir investicijas ir, be kita ko, skirtų pakankamai išteklių jam valdyti. Į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą greitai įtraukus skyrių „REPowerEU“ bus sudarytos sąlygos finansuoti papildomas reformas ir investicijas, kuriomis remiamas Vokietijos ir Sąjungos strateginių tikslų energetikos ir žaliosios pertvarkos srityse įgyvendinimas. Kad būtų užtikrinta plataus masto atsakomybė už

sėkmingą ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įgyvendinimą, itin svarbus tebėra sistemingas vietos ir regionų valdžios institucijų, socialinių partnerių, pilietinės visuomenės ir kitų atitinkamų suinteresuotųjų subjektų dalyvavimas;

(25) per sanglaudos politikos programų laikotarpio vidurio peržiūrą, pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/1060 ([20]) 18 straipsnį, Vokietija iki 2025 m. kovo mėn. turi peržiūrėti kiekvieną programą, remiamą Europos regioninės plėtros fondo (toliau – ERPF), „Europos socialinio fondo +“ (toliau – ESF+), Sanglaudos fondo ir Teisingos pertvarkos fondo (toliau – TPF) lėšomis, atsižvelgdama, be kita ko, į 2024 m. priimtose šaliai skirtose rekomendacijose nustatytus uždavinius ir į nacionalinį energetikos ir klimato srities veiksmų planą. Ta peržiūra yra Sąjungos finansavimo, įtraukto į kiekvieną programą, galutinio paskyrimo pagrindas. Vokietija padarė pažangą įgyvendindama sanglaudos politikos programas ir Europos socialinių teisių ramstį, bet vis dar yra spręstinų uždavinių. Tebėra didelių regioninių užimtumo ir darbo našumo skirtumų, nors mažiau išsivystę regionai palaipsniui vejasi kitus pagal darbo našumą. Itin svarbu spartinti sanglaudos politikos programų įgyvendinimą ir programose sutarti prioritetai tebėra aktualūs. Siekiant didinti administracinius gebėjimus, svarbu skirti pakankamai išteklių sanglaudos politikos programoms įgyvendinti ir skatinti valdžios institucijų, atsakingų už jų įgyvendinimą, modernizavimą ir skaitmenizavimą. Siekiant toliau mažinti regionų konkurencingumo ir užimtumo skirtumus, labai svarbu didinti mokslinių tyrimų, plėtros ir inovacijų mastą visuose, ypač rytų, regionuose, taip pat remti švietimą ir mokymą, kad būtų sprendžiami žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos keliami uždaviniai. Tam taip pat reikia toliau įgyvendinti sanglaudos politikos programas, kad žalioji ir skaitmeninė pertvarka toliau vyktų regionuose, kuriuose yra gerų rezultatų pasiekusių sektorių. Taip pat būtina tęsti žaliąsias investicijas į energijos vartojimo efektyvumą ir atsinaujinančiąją energiją, prisitaikymą prie klimato kaitos ir anglies pėdsako mažinimą. Tebėra aktuali verslo plėtra ir parama įmonėms, ypač MVĮ. Prioritetai – švietimo, mokymo ir mokymosi visą gyvenimą kokybė ir įtraukumas, ypač nepalankioje padėtyje esančių grupių, taip pat aktyvi įtrauktis ir įsidarbinimo galimybių gerinimas. Vokietija taip pat galėtų pasinaudoti Europos strateginių technologijų platforma, sukurta Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2024/795 ([21]), siekdama remti ypatingos svarbos skaitmeninių technologijų, švarių ir efektyviai išteklius naudojančių technologijų ir biotechnologijų kūrimą ar gamybą, taip pat spręsti darbo jėgos ir įgūdžių trūkumo tuose sektoriuose problemą;

(26) be ekonominių ir socialinių uždavinių, kurie sprendžiami ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planu ir naudojantis kitais Sąjungos fondais, Vokietijai kyla tam tikrų papildomų uždavinių, susijusių su dideliu kvalifikuotų darbuotojų trūkumu, skaitmenizacija ir žaliąja pertvarka. Sumažinti investicijų ir santaupų skirtumą taip pat padėtų tolesnės investicijos į žaliąją ir skaitmeninę pertvarką;

(27) ekonomikos augimui, investicijoms ir žaliajai bei skaitmeninei pertvarkai kenkia kvalifikuotos darbo jėgos trūkumas. Užpildyti laisvas darbo vietas, net ir ilguoju laikotarpiu, sunku maždaug pusei Vokietijos įmonių. Kyla rizika, kad kvalifikuotų darbuotojų trūkumas gali dar labiau padidėti dėl prastėjančių švietimo rezultatų (visų pirma nepalankioje padėtyje esančių grupių), didelio mokyklos nebaigusių asmenų skaičiaus ir menkų pagrindinių skaitmeninių įgūdžių. EBPO tarptautinio moksleivių vertinimo programos duomenimis, per pastarąjį dešimtmetį prastai besimokančių asmenų dalis beveik padvigubėjo: minimalaus matematikos įgūdžių lygio neturi apie tris iš dešimties, o skaitymo ir gamtos mokslų srities – vienas iš keturių Vokietijos moksleivių. Dar labiau padidėjo socioekonominių veiksnių bei migrantų kilmės įtaka švietimo rezultatams. Mokyklos nebaigusių asmenų dalis Vokietijoje taip pat yra viena didžiausių Sąjungoje, be to, šalyje yra itin daug užsienyje gimusių moksleivių. Naujoji 10 metų federalinė ir žemių lygmens programa „Startchancen“, daugiausia skirta palankių sąlygų neturintiems moksleiviams, yra žingsnis teisinga linkme, tačiau ji apima ne daugiau kaip 10 % Vokietijos mokyklų. Labai svarbus veiksmingam mokymuisi ir įtraukčiai yra vokiečių kalbos mokėjimas – tai rodo, kaip svarbu aktyviau padėti mokytis vokiečių kalbos, visų pirma moksleiviams, kurių namuose kalbama ne vokiečių kalba. 2023 m. Vokietijoje bent pagrindinius skaitmeninius įgūdžius turinčių suaugusiųjų dalis sudarė 52,2 %, t. y. mažiau nei 55,6 % Sąjungos vidurkis, o atsilieka pirmiausia jaunimas. Siekiant spręsti darbo jėgos trūkumo, ypač sveikatos ir ilgalaikės priežiūros,

([20]) 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1060, kuriuo nustatomos bendros Europos regioninės plėtros fondo, „Europos socialinio fondo +“, Sanglaudos fondo, Teisingos pertvarkos fondo ir Europos jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondo nuostatos ir šių fondų bei Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo, Vidaus saugumo fondo ir Sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemonės taisyklės (OL L 231, 2021 6 30, p. 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

([21]) 2024 m. vasario 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/795, kuriuo sukuriama Europos strateginių technologijų platforma (STEP) ir iš dalies keičiami Direktyva 2003/87/EB bei reglamentai (ES) 2021/1058, (ES) 2021/1056, (ES) 2021/1057, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) 2021/1060, (ES) 2021/523, (ES) 2021/695, (ES) 2021/697 ir (ES) 2021/241 (OL L, 2024/795, 2024 2 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj).

statybos, amatų ir paslaugų sektoriuose, problemą, reikia gerinti žemesnio lygio kvalifikaciją turinčių bei migrantų kilmės asmenų, kurių užimtumo galimybės nėra palankios, pagrindinių įgūdžių ugdymą ir kvalifikacijos kėlimą. Su įgūdžiais susijusius rezultatus būtų galima pagerinti stiprinant darbdavių ir mokymo įstaigų bendradarbiavimą tiek atskiruose sektoriuose, tiek tarpsektoriniu mastu ir daugiau remiantis moduliniu ir (arba) sutrumpintu specialistų rengimu. Siekiant spręsti didelio kvalifikuotų darbuotojų trūkumo problemą, labai svarbios tolesnės pastangos gerinti švietimo rezultatus, visų pirma nepalankioje padėtyje esančių grupių, ir skaitmeninių įgūdžių stiprinimas;

(28) nors Vokietija dėjo pastangas, kad pagerintų viešųjų paslaugų skaitmenizaciją, įgyvendinimas tebėra lėtas, visų pirma diegiant vienodas, visiškai skaitmenines paslaugas savivaldybėse ir federalinėse žemėse (vok. *Länder*). Iki nacionalinio teisinio termino (pagal Internetinės prieigos įstatymą (vok. *Onlinezugangsgesetz*) – 2022 m. pabaigos) Vokietija nepasiekė tikslo skaitmenizuoti visas administracines paslaugas visuomenei ir įmonėms. Nacionalinė reglamentavimo kontrolės taryba (vok. *Normenkontrollrat*) mano, kad Internetinės prieigos įstatymo įgyvendinimas nėra tinkamas, ir nurodė, kad, efektyvumui nedidėjant dėl skaitmenizacijos, viena iš pagrindinių rizikų yra numatomas darbo jėgos trūkumas. Nors pastaruoju metu padaryta pažanga, koordinavimas ir bendradarbiavimas visais administraciniais lygmenimis nėra pakankamas, o atsakomybė už skaitmenizuotų procesų įgyvendinimą atrodo ribota. Iš Komisijos e. valdžios lyginamosios analizės ataskaitos matyti, kad Vokietija taip pat atsilieka vykdydama savo administracijos vidaus grandžių skaitmenizaciją, kuri nepatenka į Internetinės prieigos įstatymo taikymo sritį. Be pirmųjų Vokietijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano žingsnių, vienas iš svarbiausių skaitmeninio viešojo administravimo veiksnių – daugiau kaip 11 000 registrų modernizavimas ir sujungimas. Tačiau iki šiol padaryta nedidelė pažanga, o išlaidos skaitmeninėms viešojo administravimo priemonėms sumažintos;

(29) nors Vokietija padarė didelę pažangą diegdama šviesolaidinio plačiajuosčio ryšio jungtis, bendra šio ryšio aprėptis šalyje (29,8 %) vis dar yra antra nuo galo Sąjungoje. Šviesolaidinio ryšio (25,6 % namų ūkių) ir itin didelio pralaidumo tinklo (37,6 %) jungčių trūkumas ypač ryškus kaimo vietovėse. Aprėpties spragos daro neigiamą poveikį konkurencingumui ir stabdo našumo augimą, ypač MVĮ. Siekiant sparčiau didinti šviesolaidinio ryšio aprėptį, labai svarbu gerinti pagrindines tinklo diegimo sąlygas, pvz., didinant planavimo ir įgyvendinimo gebėjimus viešajame sektoriuje. Norint, kad tinklo tikslai būtų pasiekti, taip pat reikės tobulinti administracines procedūras, susijusias su paraiškų teikimu ir leidimų išdavimu, ir standartizuoti alternatyvius, mažiau laiko reikalaujančius įrengimo metodus. Išspręsti tas problemas ir užtikrinti tolesnius patobulinimus būtų galima toliau įgyvendinant Vokietijos gigabitinę strategiją. Tačiau reikėtų stengtis viešąsias intervencijas planuoti taip, kad nebūtų išstumtos komercinės investicijos, pavyzdžiui, dėl padidėjusios ribotų inžinerinių išteklių paklausos;

(30) norint pasiekti klimato tikslus, reikia dėti daugiau pastangų mažinant transporto sektoriaus priklausomybę nuo iškastinio kuro. Transporto sektoriuje pasiekti metinių nacionalinių konkrečiai jam taikomų išmetamo teršalų kiekio tikslų nepavyko nuo jų nustatymo, įskaitant 2023 m. Be to, kelių transporto sektoriuje išmetamo anglies dioksido kiekio sumažinimas labai padėtų pasiekti Vokietijos pastangų pasidalijimo tikslą iki 2030 m. išmetamą teršalų kiekį sumažinti 50 %, palyginti su 2005 m. lygiu. 2023 m. transporto sektoriuje galutinės energijos vartojimas padidėjo 6,3 %. Skatinti viešojo transporto paklausą ir mažinti spūstis keliuose padėtų geležinkelių veiklos patikimumo bei kokybės didinimas ir investicijų spragų bei renovacijos vėlavimo, visų pirma krovinių vežimo srityje, šalinimas. Norint sukurti pakankamus geležinkelių tinklo pajėgumus, kad būtų galima prisitaikyti prie kitokio eismo intensyvumo, reikės didelių investicijų;

(31) atsižvelgdama į euro zonos valstybių narių ekonomikų glaudžias tarpusavio sąsajas ir jų kolektyvinį indėlį į ekonominės ir pinigų sąjungos veikimą, 2024 m. Taryba rekomendavo euro zonos valstybėms narėms, be kita ko, įgyvendinant savo ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus, imtis veiksmų 2024 m. rekomendacijai dėl euro zonos įgyvendinti. Vokietijai skirtos 1, 2 ir 3 rekomendacijos padeda įgyvendinti pirmą, antrą, trečią ir ketvirtą rekomendacijas, išdėstytas 2024 m. rekomendacijoje dėl euro zonos;

(32) atsižvelgiant į Komisijos atliktą nuodugnią apžvalgą ir išvadą dėl susidariusio disbalanso, rekomendacijos pagal Reglamento (ES) Nr. 1176/2011 6 straipsnį atspindėtos 1 rekomendacijoje. 1 rekomendacijoje nurodyta politika padeda mažinti pažeidžiamumą, susijusį su nuolatiniu dideliu einamosios sąskaitos pertekliumi. 2, 3 ir 4 rekomendacijos padeda įgyvendinti 1 rekomendaciją tiek, kiek tai susiję su didesnėmis investicijomis. 1 rekomendacijoje nurodyta politika padeda tiek naikinti disbalansą, tiek pagal 31 konstatuojamąją dalį įgyvendinti 2024 m. rekomendacijoje dėl euro zonos išdėstytas rekomendacijas,

REKOMENDUOJA Vokietijai 2024 ir 2025 m. imtis šių veiksmų:

1. Laiku pateikti vidutinės trukmės laikotarpio fiskalinį struktūrinį planą. Laikantis reformuoto Stabilumo ir augimo pakto reikalavimų, grynųjų išlaidų ([22]) augimą 2025 m. apriboti iki tokio tempo, kuris padėtų, *inter alia*, vidutinės trukmės laikotarpiu valdžios sektoriaus skolą pradėti patikimai mažinti ir valdžios sektoriaus deficitą išlaikyti mažesnį už Sutartyje nustatytą 3 % BVP pamatinę vertę. Didinti viešąsias investicijas ir šalinti kliūtis privačiosioms investicijoms, kad didėtų konkurencingumas. Didinti fiskalinę erdvę produktyvioms išlaidoms, be kita ko, reformuojant pirmosios pakopos pensijų sistemos finansavimo dalį. Gerinti mokesčių derinį siekiant užtikrinti įtraukesnį augimą ir tvarų konkurencingumą, be kita ko, mažinant paskatas nedirbti daugiau valandų, visų pirma antriesiems šeimoje uždirbantiems asmenims.

2. Gerokai sparčiau įgyvendinti ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, įskaitant skyrių „REPowerEU“, kai jis bus priimtas, užtikrinant, kad reformos ir investicijos būtų užbaigtos iki 2026 m. rugpjūčio mėn., ir sparčiau įgyvendinti sanglaudos politikos programas, be kita ko, skiriant pakankamai išteklių ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planui ir sanglaudos politikos programoms valdyti. Atliekant sanglaudos politikos programų laikotarpio vidurio peržiūrą toliau daugiausia dėmesio skirti sutartiems prioritetams, kartu apsvarstant Europos strateginių technologijų platformos iniciatyvos teikiamas galimybes didinti konkurencingumą.

3. Spręsti kvalifikuotų darbuotojų trūkumo problemą, visų pirma stiprinant pagrindinius ir skaitmeninius įgūdžius ir gerinant švietimo rezultatus, be kita ko, gerinant tikslinės paramos nepalankioje padėtyje esančioms grupėms teikimą. Paspartinti viešojo administravimo skaitmenizaciją, be kita ko, didinant skaitmeninių viešųjų paslaugų geografinę aprėptį. Papildomai skatinti itin didelio pralaidumo skaitmeninių ryšių tinklų diegimą, be kita ko, sudarant palankesnes sąlygas būtinam privačių investicinių projektų įgyvendinimui ir prireikus sutelkiant viešuosius išteklius.

4. Spartinti transporto sektoriaus priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimą, be kita ko, atnaujinant geležinkelių tinklą.

Priimta Liuksemburge 2024 m. spalio 21 d.

*Tarybos vardu*

*Pirmininkas*

NAGY I.

([22]) Pagal Reglamento (ES) 2024/1263 2 straipsnio 2 punktą, grynosios išlaidos – valdžios sektoriaus išlaidos, atėmus palūkanų išlaidas, diskrecines pajamų priemones, Sąjungos programų išlaidas, kurios visiškai atitinka pajamas iš Sąjungos fondų, nacionalines išlaidas bendram Sąjungos finansuojamų programų finansavimui, bedarbio pašalpų išlaidų ciklinius elementus ir vienkartines bei kitas laikinąsias priemones.